

การพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน

Developing Essay Writing Using Mind Mapping Exercises for Grade 6 Students at Tham Pla Wittayayon School

ทนุธรรม ถิ่นนารัตน์¹, พระครูคัมภีร์ธรรมมานูวัตร², พชรกฤต ศรีบุญเรือง³, พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต⁴

^{1,2,3,4}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Tanuthum Thinnarat¹, Phrakrukhamphithammanuwa² and Phacharakrit Sribunruang³, Phra Rajphatthanawatcharabundit⁴

^{1,2,3}Mahachulalongkomrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus

✉: tanuthum1976@gmail.com
(Corresponding Email)

Received: 02 July 2024; Revised: 20 September 2024; Accepted 26 September 2024

© The Author(s) 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการหาค่าประสิทธิภาพการพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ได้เท่ากับ 80.89/82.22 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมเรียงจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก คือ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เป็นลำดับสุดท้าย

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะ, ผลสัมฤทธิ์, ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this research were: (1) to develop essay writing skills using mind map exercises for Grade 6 primary school students at Tham Pla Witthayayon School, Office of Kalasin Primary Education Service Area 1, with an efficiency criterion of 80/80; (2) to compare the achievement in essay writing using mind map exercises before and after the learning process; and (3) to study the satisfaction of Grade 6 primary school students towards essay writing using mind map exercises. The target group for this research consisted of 15 Grade 6 primary school students from Tham Pla Witthayayon School, who studied during the second semester of the 2566 academic year (2023), selected through purposive sampling. The research tools included: (1) 10 learning management plans, with each plan taking 2 hours for experimentation; (2) 10 sets of mind map exercises; (3) an achievement test in essay writing using mind map exercises, consisting of 40 items; and (4) a satisfaction survey on the learning process. The data were analyzed using mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), and the t-test for dependent samples. The research results were as follows: 1) The efficiency of the mind map exercises for essay writing for Grade 6 students was found to be 80.89/82.22. 2) The achievement in essay writing using mind map exercises was significantly higher after learning, with statistical significance at the .05 level. 3) Grade 6 primary school students showed a high level of satisfaction with the learning process using mind map exercises.

Keywords: Skills Training; Achievement; Satisfaction

1. บทนำ

การเขียนเป็นศาสตร์และทักษะที่มีความเป็นมาที่ยาวนานและมีความสำคัญอย่างมากในสังคมมนุษย์ เป็นการสื่อสาร การแสดงความคิด ความรู้สึกของเราได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพช่วยให้เราแบ่งปันข้อมูลความรู้กับผู้อื่น โดยมีการเรียนรู้และพัฒนา สามารถเติบโตทางอารมณ์และทางปัญญา การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้เราสื่อสาร แสดงออก เรียนรู้ พัฒนา และบรรลุเป้าหมายต่างๆ ในชีวิต

การเขียนเรียงความ จึงเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่สำคัญยิ่ง ในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก การเขียนเรียงความนั้นต้องใช้ทักษะหลายด้านประกอบกัน จึงจะเขียนเรียงความได้ดี เป็นการเขียนขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย หรือ ภาษาต่างประเทศ จึงเป็นทักษะสำคัญซึ่งต้องฝึกให้นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความไว้ว่า การเขียนเรียงความมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาไทย เพราะผู้เขียนเรียงความนอกจากจะต้องค้นคว้าความรู้ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่จะเขียนแล้ว ผู้เขียนยังต้องแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกของตนในข้อเขียนนั้น ๆ รวมไปถึงการใช้ภาษาให้ถูกต้อง สละสลวย น่าอ่านได้สาระชัดเจนเป็นการแสดงออกถึงปัญญาของผู้เขียนอีกด้วย

การแก้ปัญหาการเขียนเรียงความของผู้เรียนดังกล่าว ผู้สอนจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสอน และให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้ และเจตคติต่อการเขียนเรียงความ ในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดเวลาและที่สำคัญต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดอย่างแจ่มแจ้ง ในสิ่งต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน และในบทเรียน เพราะการเขียนเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์อย่างแยก

ไม่ออกกับความคิด กิจกรรมการเขียนจะเป็นสื่อการแสดงความคิดเห็นออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็น เขียนเรียงความอย่างน้อยเดือนละครั้ง ยิ่งถ้ามีกิจกรรมประกวดเรียงความเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ก็จะเป็นการฝึกความคิดที่สังเคราะห์ที่ได้มาจากการเขียนเรียงความ ผู้สอนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ และผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเขียน โดยค่านึงเสมอว่าการสอนเรียงความเป็นวิชาทักษะวิชาหนึ่งที่ต้องจำต้องปลูกฝังความสนใจใฝ่รู้ รู้จักลำดับความคิด รู้จักใช้สำนวนภาษา และต้องมีการฝึกบ่อย ๆ เช่น ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนและสืบค้นข้อมูล มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ และพัฒนาวิธีการทำให้นักเรียนได้เห็นภาพความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในการเขียนงาน แต่วิธีหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้ฝึกทำจนเกิดความชำนาญ คือ แบบฝึกที่ใช้แผนผังความคิด

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของแบบฝึกทักษะและวิธีการแผนผังความคิด จึงได้นำแบบฝึกที่ใช้วิธีการแผนผังความคิดมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ การจัดการเรียนรู้ให้เป็นกระบวนการจัดระบบ การจำ และการจัดกระทำข้อมูลจากการสร้างภาพในใจแล้วนำมาจัดหมวดหมู่ความคิด กำหนดและแสดงโครงเรื่อง ออกมาเป็นแผนภาพความคิด สามารถใช้ฝึกการวางโครงเรื่อง ในการเขียนโดยพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ สิ่งที่ทำให้เกิดความน่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ในงานเขียน ต้องการทำกิจกรรมการเขียน เนื่องจากผู้วิจัย มีความเห็นว่าแบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนผังความคิด จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) มีวิธีการเลือกศึกษา กลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest design) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนนักเรียน 15 คน จาก 1 ห้องเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) แบบฝึกการเขียน

เรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรียงความแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกโดยสร้างแบบทดสอบ 40 ข้อ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) จำนวน 40 ข้อ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ใช้เวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง แบบฝึกแผนผังความคิด และแบบประเมินความพึงพอใจ ดำเนินการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แล้วบันทึกผลคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) เก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างดำเนินการสอน โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ซึ่งในระหว่างดำเนินการสอนบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้งเมื่อสิ้นสุดแต่ละครั้ง นำข้อมูลทั้งหมดมาใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ซึ่งอาศัยหลักการวิเคราะห์ วิพากษ์เพื่อนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป ทดลองใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และเมื่อผู้วิจัยทำการสอนครบทั้ง 10 แผนการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เมื่อเรียน เนื้อหาจบทำการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความ ฉบับหลังการจัดการเรียนรู้แล้ว บันทึกคะแนนเพื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการดำเนินการวิจัย มาวิเคราะห์ตามหลักการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรียงความแผนผังความคิดก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยสถิติทดสอบที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2) วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่ได้รับการเรียนด้วยแบบฝึกแผนผังความคิดด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การสร้างแบบฝึกแผนผังความคิด จำนวน 10 ชุด

แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดมีขั้นตอนในการสร้างและกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนธำปลาวิทยายน พุทธศักราช 2566

2) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนเรียงความ

3) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

4) ศึกษาการสร้างแบบฝึกการเขียนแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากชุดเอกสารสื่อ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

5) ดำเนินการสร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับร่าง จำนวน 10 ชุด ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง จุดประสงค์แบบฝึกแต่ละเรื่อง และแบบทดสอบ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

6) นำแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัด และประเมินผล รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างคุณลักษณะของแบบฝึกการเขียนเรียงความที่ใช้แบบฝึกแผนผังความคิดกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด นั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด นั้น มีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด นั้นไม่มีความสอดคล้องเหมาะสม

7) นำแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพ E1/E2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสหพันธ์ก้าวหน้า ที่ไม่ใช่เป้าหมาย ดังนี้

ขั้นหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (individual tryout) ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาสีนวลโสภทรายวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย และยังไม่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด จำนวน 3 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 คน รวม 3 คน โดยดูจากผลการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา ซึ่งผู้วิจัยทดลองให้นักเรียนเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง เป็นเวลา 2 สัปดาห์รวม 10 ชั่วโมง และสัมภาษณ์นักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด เกี่ยวกับระยะเวลา ความเข้าใจเนื้อหา และความยากง่ายของแบบฝึกการเขียนเรียงความนำมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ E1/E2 แบบรายบุคคล (individual tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.28/80.56 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

จากผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบข้อควรปรับปรุงแก้ไขระหว่างการทดลองดังนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการทำแบบฝึกการเขียนเรียงความของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะใช้เวลาในการเขียนค่อนข้างนาน จึงนำวิธีการแผนผังความคิดมาประกอบการเรียนรู้ปรับเรื่องการใช้ภาษา และทบทวนความรู้นอกเวลาเรียนเพิ่มเติม

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพ E1 ของแบบฝึกแผนผังความคิด แบบรายบุคคล (individual tryout)

คนที่	แบบฝึกแผนผังความคิดการเขียนเรียงความ										รวมคะแนน แบบฝึก ระหว่างเรียน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
คะแนน เต็ม	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	120
1	12	12	12	11	12	11	10	11	10	10	111
2	11	10	9	10	9	10	8	10	8	9	94
3	11	9	8	9	9	7	8	8	7	8	84
รวม	34	31	29	30	30	28	26	29	25	27	289
\bar{x}	11.33	10.33	9.67	10.00	10.00	9.33	8.67	9.67	8.33	9.00	96.33
S.D.	0.58	1.53	2.08	1.00	1.73	2.08	1.15	1.53	1.53	1.00	13.65
ร้อยละ	94.44	86.11	80.56	83.33	83.33	77.78	72.22	80.56	69.44	75.00	80.28

ตารางที่ 2 ค่าประสิทธิภาพ E2 ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความแบบรายบุคคล (individual tryout)

คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน
1	12	11
2	12	10
3	12	8
รวม	36	29
	\bar{x}	9.67
	S.D.	1.15
	ร้อยละ	80.56

4. ผลการวิจัย

สรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแบบฝึกแผนผังความคิดการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน พบว่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบฝึกแผนผังความคิดระหว่างเรียน มีค่าเท่ากับ 80.89 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 82.22 แสดงว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกแผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.89 /82.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 18.60 และหลังเรียนการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดมีค่าเท่ากับ 34.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 3.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 2.31 สรุปได้ว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายนพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมเรียงจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก คือ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 เป็นลำดับสุดท้าย

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน ตำบลห้วยซัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผล ดังนี้

1. ผลการหาค่าประสิทธิภาพการพัฒนาการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดประกอบด้วยแบบฝึก 10 กิจกรรม ดังนี้ แบบฝึกที่ 1) ฟัง พูด อ่าน เขียน แบบฝึกที่ 2) ทำนองเสนาะไพเราะอาชยาน แบบฝึกที่ 3) วรรณกรรมคำสอน แบบฝึกที่ 4) อ่านจับใจความย่อตามคิด แบบฝึกที่ 5) มุ่งลิขิตคิดเหตุผล แบบฝึกที่ 6) อ่านคิดเขียน เรียนนำไปใช้ แบบฝึกที่ 7) ฝึกเขียนคำนำ แบบฝึกที่ 8) การสร้างเนื้อเรื่อง แบบฝึกที่ 9) การฝึกเขียนสรุป แบบฝึกที่ 10) เขียนเรียงความ (หลังเรียน) ด้านการทดสอบประสิทธิภาพ ของแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ได้เท่ากับ 80.89/82.22 ซึ่งการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ได้ดำเนินตามขั้นตอนของการสร้างอย่างมีระบบ โดยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างของการศึกษาหลายท่าน ตลอดถึงศึกษาเนื้อหาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบกับศึกษาข้อมูลทักษะการอ่านและการคิดวิเคราะห์ มาสร้างเป็นชุดกิจกรรม ทำให้เนื้อหามีความเหมาะสมและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียน

จากการที่แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำไปทดลองใช้ได้ค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์นั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อบกพร่องด้านการเขียนเรียงความของนักเรียน และนำมาจัดสร้างอย่างมีขั้นตอนตาม

หลักการสร้างแบบฝึกการเขียนที่ดี และศึกษาทฤษฎีทางจิตวิทยา จัดเนื้อหาอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบเนื้อหา รูปแบบของแบบฝึกหลายขั้นตอนและนำผลการศึกษา ปัญหา การสอนการเขียนเรียงความของครูมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการจัดทำแบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียน นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบฝึกให้ถูกต้องสมบูรณ์ นำแบบฝึกการเขียนเรียงความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ แบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนโดยการศึกษาความต้องการข้อมูลพื้นฐาน พัฒนาหาประสิทธิภาพ นำไปทดลองใช้และประเมินผล พร้อมกับปรับปรุงแก้ไข จึงส่งผลให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

นอกจากนี้ แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยการผ่านขั้นตอนอย่างมีระบบ ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญได้รับการปรับปรุงจนมีคุณภาพ มาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ตลอดจนสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาในแต่ละแบบฝึก ไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไป และในแบบฝึกแต่ละชุดประกอบด้วยแบบฝึกหลายรูปแบบ และภาพประกอบ ทำให้แบบฝึกแต่ละชุดมีความน่าสนใจ สามารถกระตุ้นเร้าให้นักเรียนเกิดความอยากเรียนรู้ ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เป็นไปตามความยากง่ายของเนื้อหา ควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน หรือสิ่งที่ผู้เรียนพบเห็น เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน มีรูปแบบหลากหลาย ลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรมีคำชี้แจงที่สั้นกระชับ และชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีรูปแบบที่หลากหลายสีสดใส สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกโดยใช้แผนผังความคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะแบบฝึกที่ใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน มีการกำหนดจุดประสงค์ให้ครอบคลุมเนื้อหา และมีความชัดเจนคือ ฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้ในการเขียนเรียงความ มีผลทำให้สามารถจัดกิจกรรม และวัดผลประเมินผลได้ตรงตามสภาพจริง เนื้อหาในแบบฝึกเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุปโดยนำแบบฝึกโดยใช้แผนผังความคิดสอดแทรกในขั้นสอน เพื่อฝึกและเสริมความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียน เร้าความสนใจ และท้าทายความรู้ ความสามารถของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

จากการนำแบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน ตำบลสหस्थันธุ์ อำเภอสหस्थันธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน พบว่านักเรียนมีระดับความสามารถในการเขียนเรียงความ มากกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เขียนเรียงความ ผลการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนให้ความสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรม อาจเป็นเพราะเนื้อหาในแบบฝึกเป็นเรื่องใกล้ตัวของตนเองบางเรื่องเป็นความรู้ใหม่สำหรับนักเรียน อีกทั้งภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม จึงทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และสนใจในการทำกิจกรรมการให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมทั้งแบบรายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 5 คน แบบทดสอบความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้สามารถส่งตามกำหนดเวลา ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะของตนเองนอกจากนี้ แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ได้การนำข้อมูล ซึ่งเป็นเรื่องราวใกล้ตัวของนักเรียนมาใช้ในแบบฝึก พร้อมภาพมาประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักเรียนจึงมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านั้นอยู่แล้ว เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีระบบตามขั้นตอนของแบบฝึก นักเรียนจึงกระตือรือร้นในการเรียน และเรียนรู้ได้ดี ตลอดจนเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น ส่งผลต่อการยกระดับความสามารถในการเขียนเรียงความ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับวิธีการแผนผังความคิด มีทักษะในการเขียนความเรียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดเท่ากับ 18.60 ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดเท่ากับ 35.00

4. ผลคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนถ้ำปลาวิทยายน จำนวน 15 คน นักเรียนทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด โดยการสลับข้อพบว่า นักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.70 สรุปได้ว่า คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถในการเขียนตามมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตามตัวชี้วัดระหว่างทาง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิด เพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน เขียนจดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน ตามตัวชี้วัดปลายทาง เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

5. ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความ โดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมเรียงจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก คือ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 แสดงให้เห็นว่าในการจัดการเรียนรู้มีเนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด มีความน่าสนใจ มีความรู้ และเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น ระดับภาษาของแบบฝึกการเขียนเรียงความแผนผังความคิด มีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน รูปภาพประกอบในแบบฝึกการเขียนเรียงความแผนผังความคิด มีความชัดเจนและน่าสนใจ และมีประโยชน์จากการเรียนด้วยแบบฝึกมากขึ้น รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 แสดงให้เห็นว่าด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิดที่ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน นักเรียนมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรียงความมากขึ้น นักเรียนมีโอกาสร่วมงานร่วมกับผู้อื่น และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เป็นลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่าด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้ นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไป นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น นักเรียนสามารถเขียนและทำความเข้าใจกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการพัฒนาไปใช้

เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดความรับผิดชอบในการทำงาน จึงไม่สามารถทำกิจกรรมให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ดังนั้นเมื่อครูมอบหมายงานแต่ละครั้งต้องสร้างข้อตกลงกับนักเรียนให้เข้าใจตรงกันและมีเทคนิคมาตรการ ในการดำเนินการเพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อกิจการและกิจกรรรมที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น ให้แรงเสริมและการให้ความยืดหยุ่นด้านเวลา

2. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะในการทำกิจกรรมบางอย่างนักเรียนไม่สามารถทำได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากมีกิจกรรมมากเกินไป ทำให้การทำกิจกรรมบางอย่างไม่สำเร็จตามแผนที่วางไว้ เนื่องจากเวลาไม่เอื้ออำนวย ดังนั้นการทำแบบฝึกไปใช้ควรมีความยืดหยุ่นระยะเวลาตามความเหมาะสม และพยายามสร้าง

บรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้และใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่ใกล้กับนักเรียนให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจในการพัฒนาแบบฝึกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่น หรือระดับชั้นอื่น เช่น การพัฒนาความสามารถในการเขียนบรรยาย ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการการพัฒนาความสามารถในการเขียนตามจินตนาการ หรือความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึกแผนผังความคิด ในลักษณะบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีเนื้อหาคล้ายกัน เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส. (2553). *การพัฒนาการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค*

CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาการสอนภาษาไทย). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เนาวรัตน์ เจตตุ. (2555). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ*

อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มณฑนกร เจริญรักษา. (2552). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้น*

ประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รุ่งทิภา สิงห์เทียน. (2558). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสารคดีโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอำเภอเขาย้อย*

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์. (2557). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*

ปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แสงระวี ประจวบวัน. (2553). *การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการสำหรับนักเรียนชั้น*

ประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ครู

สภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2537). *เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูการสอนภาษาไทยแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.